

ΚΟΣΜΕΤΟΛΟΓΙΑ

Η κοσμετολογία είναι η επιστήμη που ασχολείται με την ανθρώπινη ομορφιά. Η χρήση προϊόντων ομορφιάς αποτελεί στοιχείο της καθημερινότητας των γυναικών. Για την παρασκευή τους όμως χρησιμοποιούνται χημικά συστατικά, που συχνά ενοχοποιούνται για ποικίλες παρενέργειες ή ακόμη και αλλοιώσεις στο DNA.

ΙΣΤΟΡΙΑ

Η ιστορία του σαπουνιού. Το πρώτο μέσο καθαρισμού που χρησιμοποίησε ο άνθρωπος ήταν το νερό. Γι' αυτό και οι προϊστορικοί οικισμοί ήταν χτισμένοι συνήθως σε μέρη που υπήρχε άμεση πρόσβαση σε νερό. Η χρήση άλλων μέσων καθαρισμού εμφανίστηκε με την ανθρώπινη εξέλιξη. Αν και η πραγματική καταγωγή του σαπουνιού δεν έχει ακόμη αποδειχθεί, ωστόσο κάτι παρόμοιο με το σαπούνι υπήρχε από το 2.300 π.Χ. στους αρχαίους πολιτισμούς της Μεσοποταμίας. Η ανακάλυψη του σαπουνιού και η χρήση του ως καθαριστικού δεν έγιναν ταυτόχρονα. Οι αρχαίοι πολιτισμοί χρησιμοποιούσαν το σαπούνι σαν ένα είδος φάρμακου για τις πληγές και σαν καλλυντικό των μαλλιών. Το σαπούνι εμφανίστηκε στην Ευρώπη πιθανότατα με την πτώση της Κωνσταντινουπόλεως στους Τούρκους οι οποίοι το είχαν μάθει από τις Αραβικές φυλές. Η Μασσαλία φαίνεται ως η πρώτη περιοχή παραγωγής του

ΜΥΘΟΙ ΓΥΡΩ ΑΠΟ ΤΟ ΣΑΠΟΥΝΙ

Σύμφωνα με έναν ελληνικό μύθο, το σαπούνι έλκει την καταγωγή του από την αρχαία Ελλάδα και συγκεκριμένα από το νησί της Λέσβου. Εκεί γίνονταν θυσίες ζώων στη θεά Άρτεμη. Οι νεροποντές πολλές φορές παρέσερναν τα ζωικά υπολείμματα και τα καμένα λίπη, μαζί με τις στάχτες από τα ξύλα της πυρράς σχηματίζοντας ένα κίτρινο ρυάκι που κατέληγε στο ποτάμι.

Στο ποτάμι που όταν οι νοικοκυρές έπλεναν τα ρούχα τους διαπίστωσαν ότι όταν το νερό γινόταν κίτρινο με την προσθήκη αυτών των υλικών, τα ρούχα καθάριζαν καλύτερα. Σύμφωνα με τον μύθο το σαπούνι πήρε το όνομά του προς τιμήν της

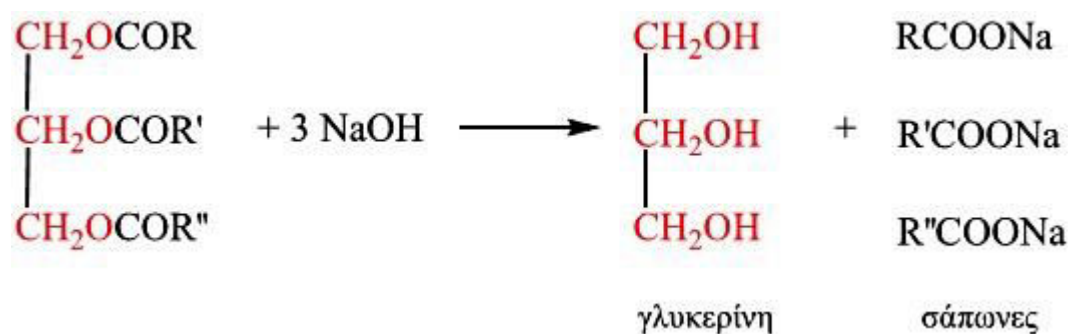
ποιήτριας Σαπφούς που έζησε εκείνη την περίοδο και είναι μια παράφραση του ονόματός της.

Υπάρχει και η ιταλική εκδοχή του μύθου, σύμφωνα με την οποία το παραπάνω σκηνικό ελάμβανε χώρα στον ποταμό Τίβερη, στους πρόποδες του όρους Σάπο, όπου έπλεναν τα ρούχα τους οι αρχαίες Ρωμαίες. Το σαπούνι (σάπων) πήρε το όνομά του από το βουνό.

ΣΑΠΩΝΟΠΟΙΗΣΗ

Αντίδραση Σαπωνοποίησης

Σαπωνοποίηση είναι η αντίδραση των τριγλυκεριδίων με NaOH ή KOH , που δίνει ως προϊόντα γλυκερίνη και ένα μίγμα αλάτων μακράς αλυσίδας καρβοξυλικών οξέων με Na ή K. Το μίγμα αυτό αποτελεί τους σάπωνες και η αντίδραση σαπωνοποίησης είναι ο τρόπος παρασκευής τους.

Η ΥΠΕΡΛΙΠΑΝΣΗ

Στο σαπούνι μας χρησιμοποιούμε μια μικρή ποσότητα ελαίων παραπάνω από αυτήν που θεωρητικά απαιτείται για να γίνει πλήρως η αντίδραση σαπωνοποίησης. Κατ' αυτόν τον τρόπο, το έλαιο που βρίσκεται σε περίσσεια «παραμένει» στο σαπούνι μετά το πέρας της σαπωνοποίησης, και ενισχύει τις ενυδατικές ιδιότητες του σαπουνιού κάνοντάς το πολύ πιο φιλικό για το δέρμα. Η τεχνική αυτή ονομάζεται υπερλίπανση και είναι ένα από τα κλειδιά για την παρασκευή πραγματικά απαλών, περιποιητικών σαπουνιών.

Τι είναι το σαπούνι;

- Το σαπούνι είναι ένα ουδέτερο μίγμα (άλας) λιπαρών οξέων, κυρίως του παλμιτικού, του στεατικού και του ελαϊκού με νάτριο ή κάλιο .
- Το άλας αυτό παρασκευάζεται κατά την αντίδραση των γλυκεριδίων που είναι συστατικά των λιπών και των ελαίων με καυστικό νάτριο (NaOH, υδροξείδιο του νατρίου) ή καυστικό κάλιο (KOH, υδροξείδιο του καλίου).

Μέθοδοι παρασκευής σαπουνιού

Για την παρασκευή σαπουνιού δύο είναι οι κύριες μέθοδοι:

- Η **θερμή** μέθοδος
Είναι η παραδοσιακή μέθοδος παρασκευής σαπουνιού, κυρίως από ελαιόλαδο, στην Ελλάδα. Στη μέθοδο αυτή, το μίγμα ελαίων-σόδας σαπωνοποιείται με τη θερμότητα, δηλαδή βράζει σε χαμηλή θερμοκρασία μέχρι την ολοκλήρωση της σαπωνοποίησης.
- Η **ψυχρή** μέθοδος
Στην ουσία δεν έχει καμιά σχέση με ψυχρότητα απλώς το μίγμα ελαίων-σόδας δεν σαπωνοποιείται με τη θερμότητα. Το μίγμα δεν βράζει, η διαδικασία της σαπωνοποίησης συνεχίζεται εφόσον βάλουμε το μίγμα στα καλούπια και απαιτείται ένα χρονικό διάστημα 4-6 εβδομάδων για την ολοκλήρωση της σαπωνοποίησης και την ωρίμανση των σαπουνιών.

Ανάλογα με τα αλκάλια

Τα αλκαλιμέταλλα που χρησιμοποιούνται καθορίζουν τον τύπο του σαπουνιού που παράγεται. Τα σαπούνια που δημιουργούνται από υδροξείδιο του νατρίου είναι σταθερά, ενώ σαπούνια που προέρχονται από υδροξείδιο του καλίου είναι πιο ήπια ή συχνά υγρά. Ιστορικά, υδροξείδιο του καλίου εξαγόταν από τις στάχτες της φτέρης, των φυκιών ή άλλων φυτών. Τα σαπούνια λιθίου τείνουν επίσης να είναι σκληρό - αυτά χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την παρασκευή λιπαντικού (γράφου).

Ανάλογα με τα λιπαρά οξέα

Τα σαπούνια είναι παράγωγα των λιπαρών οξέων. Παραδοσιακά χρησιμοποιούνται τριγλυκερίδια (έλαια και λίπη). Τριγλυκερίδια είναι η χημική ονομασία των τριεστέρων των λιπαρών οξέων με γλυκερίνη. Τα συνηθέστερα φυτικά έλαια που χρησιμοποιούνται στην σαπωνοποιία είναι το φοινικέλαιο, το λάδι καρύδας και το ελαιόλαδο. Τα σπορέλαια δίνουν πιο μαλακά και πιο ήπια σαπούνια. Το σαπούνι από αγνό ελαιόλαδο (μερικές φορές αποκαλείται σαπούνι Καστίλλης ή σαπούνι Μασσαλίας) φημίζεται για την εξαιρετική του ηπιότητα. Ο όρος «σαπούνι Καστίλλης» μερικές φορές αποδίδεται σε σαπούνια από μίγμα ελαίων, στο οποίο όμως περιέχεται υψηλό ποσοστό ελαιολάδου. Σε ορισμένες περιπτώσεις χρησιμοποιούνται και ζωικά λίπη, κυρίως βοοειδών.

Άλλα σαπωνοποιήσιμα λίπη και έλαια περιλαμβάνουν το φοινικοπυρηνέλαιο, το βαμβακέλαιο, το βούτυρο κακάο, το λάδι της κάνναβης, καθένα από τα οποία προσδίδει στο σαπούνι διαφορετικές ιδιότητες. Για παράδειγμα, το ελαιόλαδο παρέχει ηπιότητα, ενώ το λάδι καρύδας και το φοινικέλαιο πυρήνα παρέχουν σκληρότητα και πλούσιο αφρό (σαπουνάδα). Μερικές φορές χρησιμοποιείται επίσης καστορέλαιο ως υγραντικό μέσο. Πλέον συνηθισμένος, όμως, είναι ο συνδυασμός από ζωικό λίπος, φοινικέλαιο και έλαια καρύδας. Μικρότερες ποσότητες σαπωνοποιήσιμων ελαίων και λιπών που δεν αποφέρουν σαπούνι προστίθενται μερικές φορές για τις ειδικές ιδιότητές τους.

ΠΩΣ ΦΤΙΑΧΝΩ ΚΑΥΣΤΙΚΗ ΠΟΤΤΑΣΑ

Η καυστική ποτάσα (ΚΟΗ) είναι βασικό συστατικό για την παρασκευή σαπουνιού. Οι παλαιότεροι ήξεραν και την παρασκεύαζαν από την στάχτη, που έμενε στο τζάκι. Θα πρέπει να δοθεί προσοχή, στο ότι η στάχτη που χρησιμοποιείτε είναι ΜΟΝΟ από καθαρά/γνησία ξυλά και δεν περιέχουν άλλες ουσίες. Ούτε καν επεξεργασμένα με χημικά ξυλά.

Κοσκινίζουμε την στάχτη, ώστε να πάρουμε μια απαλή πούδρα (όπως το αλεύρι) και μετά, αφού την τοποθετήσουμε σε ένα κουβά, προσθέτουμε τόσο νερό, ώστε το μίγμα να πάρει την υφή πχ. μιας κρέμας. Αφήνουμε το μίγμα, αρκετή ώρα, μέχρι να συγκεντρώνετε στο επάνω μέρος ένα καφετί υγρό. Αυτό το υγρό είναι η ποτάσα. Για να δοκιμάσουμε αν είναι έτοιμη, βάζουμε ένα αυγό (κατά προτίμηση χωριάτικο) και

αν επιπλέει είναι εντάξει, αν όχι, αφήστε το μίγμα πιο πολύ ώρα ή προσθέστε στάχτη και αφήστε το πάλι να βγάλει τα υγρά.

Πρέπει να διευκρινιστεί ότι άλλο είναι το "καυστικό άλας", (NaOH) που χρησιμοποιείτε και αυτό για την παρασκευή σαπουνιού και άλλο η καυστική ποτάσα (KOH). Με την καυστική ποτάσα φτιάχνονται μαλακά/υγρά σαπούνια ενώ με το καυστικό άλας, σκληρά.

ΜΑΓΝΗΤΙΚΟ ΣΑΠΟΥΝΙ

- Για να προχωρήσει η αντίδραση της σαπωνοποίησης (δηλαδή να υδρολυθούν τα τριγλυκερίδια προς άλατα των λιπαρών οξέων και γλυκερίνη) χρειάζεται αυξημένη θερμοκρασία για καλύτερο unfolding των τριγλυκεριδίων. Στο cold process τη θερμότητα αυτή την έχουμε έμμεσα από την εξώθερμη αντίδραση της σαπωνοποίησης αλλά και από το ήδη ζεστό διάλυμα καυστικού νατρίου.
- Τη στιγμή που το μείγμα ξεκινάει το trace (να χυλώνει) , η αντίδραση έχει προχωρήσει περίπου κατά 85-90%. Αυτό σημαίνει πως το σαπούνι έχει υψηλό pH αφού το NaOH δεν έχει αντιδράσει ποσοτικά. Στο 100% φτάνει μετά από αρκετές μέρες για αυτό χρειάζεται να αφηθεί για 3-4 βδομάδες πριν τη χρήση του.
- Μετά τις 3-4 βδομάδες θα δούμε μια ελαφριά "ασπίδα" στην επιφάνεια του σαπουνιού. Αυτό είναι NaHCO₃ (όξινο ανθρακικό νάτριο) που έχει προκύψει από την αντίδραση του NaOH με το διοξείδιο του άνθρακα της ατμόσφαιρας. Επειδή είναι υδατοδιαλυτό θα φύγει με το πρώτο πλύσιμο.
- Εκτός του σάπωνα , προϊόν της αντίδρασης είναι και η γλυκερίνη που έχει μαλακτικές ιδιότητες. Στα σαπούνια του εμπορίου συνήθως αφαιρείται με τη μέθοδο της εξαλάτωσης και πωλείται ξεχωριστά.

Βρετανοί και άλλοι επιστήμονες κατασκεύασαν το πρώτο σαπούνι στον κόσμο, που ανταποκρίνεται σε μαγνητικά πεδία και συνεπώς δικαιούται τον τίτλο του πρώτου μαγνητικού σαπουνιού στην ιστορία.

Οι ερευνητές, με επικεφαλής τον καθηγητή Τζούλιαν Ιστόου του πανεπιστημίου του Μπρίστολ, που δημοσίευσαν τη σχετική μελέτη στο γερμανικό χημικό περιοδικό "Angewandte Chemie", σύμφωνα με το BBC, δημιούργησαν ένα σαπούνι που μοιάζει απολύτως με κανονικό σαπούνι, όμως περιέχει μικροσκοπικά άτομα σιδήρου, με

αποτέλεσμα να έλκεται από μαγνήτες, όταν τοποθετείται σε οργανικό διάλυμα.

Αυτό σημαίνει, στην πράξη, ότι τόσο το ίδιο το υλικό του σαπουνιού, όσο και τα υλικά που αυτό διαλύει και καθαρίζει, μπορούν εύκολα να απομακρυνθούν με την εφαρμογή ενός κοντινού μαγνητικού πεδίου. Μετά από περαιτέρω βελτίωση, το σαπούνι θα ήταν δυνατό να αξιοποιηθεί για τον καθαρισμό πετρελαιοκηλίδων ή νερού με απόβλητα.

Πόσα και ποια είδη σαπουνιού υπάρχουν;

Σαπούνια με Ελαιόλαδο

Το βιολογικό ελαιόλαδο είναι η βάση για το χειροποίητο σαπούνι συνδυάζοντας τις ευεργετικές ιδιότητες του ελαιόλαδου με επιλεγμένα βιολογικά φυσικά συστατικά, εκχυλίσματα και αιθέρια έλαια, παράγονται βιολογικά σαπούνια, σε δώδεκα διαφορετικούς τύπους.

ΣΚΕΤΟ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με φυτικό λάδι καρύδας.

ΔΕΝΤΡΟΛΙΒΑΝΟ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με δαφνέλαιο και αιθέριο έλαιο δεντρολίβανου. Ενισχύει και σκουραίνει φυσικά το τριχωτό της κεφαλής. Κατά της πιτυρίδας και της λιπαρότητας.

ΦΑΣΚΟΜΗΛΟ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με λάδι Jojoba και αιθέριο έλαιο φασκόμηλου. Για ξηρές και προβληματικές επιδερμίδες και ξηρά μαλλιά.

ΑΓΙΟΚΛΗΜΑ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με λάδι αβοκάντο και αιθέριο έλαιο αγιόκλημα. Για ταλαιπωρημένα και βαμμένα μαλλιά.

ΓΙΑΣΕΜΙ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με καροτέλαιο, κόκκινο άργιλο και αιθέριο έλαιο γιασεμιού. Καθαρίζει σε βάθος και θρέφει την επιδερμίδα του προσώπου.

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με ροζ άργιλο και αιθέριο έλαιο τριαντάφυλλου. Καθαρίζει σε βάθος με έντονο αφροδισιακό άρωμα

ΜΕΛΙ - ΓΑΛΑ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με μέλι, γάλα και αιθέριο έλαιο μύρου. Τονώνει και θρέφει την επιδερμίδα. Για έντονη ενυδάτωση.

ΜΕΝΤΑ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με εκχύλισμα αλόης και αιθέριο έλαιο μέντας. Δροσιστική δράση. Για έντονη φρεσκάδα του δέρματος και της επιδερμίδας του κεφαλιού.

ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΡΓΙΛΟΣ: Σαπούνι από ελαιόλαδο βιολογικής καλλιέργειας με πράσινη άργιλο, φύκια και αιθέριο έλαιο λεβάντας. Χρησιμοποιείται τοπικά για την σύσφιξη της επιδερμίδας

ΜΕ ΒΑΝΙΛΙΑ ΚΑΙ ΜΕΛΙΣΣΟΚΕΡΙ: Για πρόσωπο και σώμα, για αίσθηση απαλότητας.

ΜΕ ΜΕΝΤΑ ΚΑΙ ΑΛΟΗ: Για πρόσωπο και σώμα, για αίσθηση φρεσκάδας

ΜΕ ΛΕΒΑΝΤΑ, ΣΠΙΡΟΥΛΙΝΑ, ΠΡΑΣΙΝΗ ΑΡΓΙΛΟ ΚΑΙ ΛΟΥΦΑ:

Για σώμα, κατά της κυτταρίτιδας και απολέπιση.

Σαπούνι Ανάλογα με τα Αλκάλια

Τα αλκαλιμέταλλα που χρησιμοποιούνται καθορίζουν τον τύπο του σαπουνιού που παράγεται.

Τα σαπούνια που δημιουργούνται από **υδροξείδιο του νατρίου** είναι σταθερά.

Τα σαπούνια που δημιουργούνται από **υδροξείδιο του καλίου** είναι ήπια ή συχνά υγρά.

Τα σαπούνια που δημιουργούνται από **λίθιο** τείνουν επίσης να είναι σκληρά και χρησιμοποιούνται αποκλειστικά και μόνο για την παρασκευή λιπαντικού (γράφου).

Σαπούνι με λίπη και έλαια

Τα λίπη και έλαια περιλαμβάνουν το φοινικοπυρηνέλαιο, το βαμβακέλαιο, το βούτυρο κακάο, το λάδι της κάνναβης, καθένα από τα οποία προσδίδει στο σαπούνι διαφορετικές ιδιότητες.

Λάδι καρύδας και το φοινικέλαιο: παρέχουν σκληρότητα και πλούσιο αφρό (σαπουνάδα).

Καστορέλαιο: χρησιμοποιείται ως υγραντικό μέσο.

Σαπούνι Γλυκερίνης

Η βάση σαπουνιού γλυκερίνης διαφέρει από το παραδοσιακό σαπούνι που προέρχεται από σαπωνοποίηση δηλαδή αντίδραση ελαίων με καυστική σόδα. Η σύστασή της μοιάζει με τη βάση για υγρό σαπούνι χεριών η σαμπουάν και είναι φυτικής βάσης. Είναι εύκολη στην χρήση, λιώνει στους 65βαθμούς, δεν είναι καυστική και είναι απόλυτα ασφαλής και απαλή για την επιδερμίδα. Υπάρχει σε μορφή διάφανη (γλυκερίνης), λευκή (opaque) και ανθεκτική στην υγρασία (δεν παρουσιάζει υγρασία στην επιφάνεια).

Διάφορα είδη σαπουνιών

Σαπούνι με Βούτυρο Καρίτας: Αναζωογονητικό των κυττάρων, ενυδατικό για ευαίσθητα και αφυδατωμένα δέρματα

Σαπούνι με Καλέντουλα: Για ξηρά και ευαίσθητα δέρματα.

Αντισηπτικό Σαπούνι Προσώπου-Σώματος: Υγρό σαπούνι για καθαρισμό του δέρματος από την ρύπανση της ημέρας και το μακιγιάζ, αφήνει μία αίσθηση φρεσκάδας. Είναι αντισηπτικό και βοηθά στην πρόληψη των μολύνσεων. Κατάλληλο για την ακμή & την ευαίσθητη περιοχή.

Σαπούνι με Λουίζα: Εξισορροπιστικό, αναζωογονητικό των κυττάρων για συχνή χρήση.

Σαπούνι με Μανταρίνι-Πορτοκάλι: Φρουτώδες, δροσιστικό για κάθε τύπο δέρματος.

Σαπούνι με Μέλι-Πρόπολη: Θρεπτικό, μαλακτικό και αντισηπτικό.

Σαπούνι με Γάλα Κατσίκας & Βότανα: Με ορό γάλακτος και καλέντουλα, συστήνεται ιδιαίτερα για ευαίσθητες επιδερμίδες.

Σαπούνι με Φύκια : Σαπούνι με φύκια του ωκεανού, βοηθάει στην απολέπιση του δέρματος και στην απομάκρυνση των νεκρών κυττάρων.

Υγρό Σαπούνι Χεριών με Πορτοκάλι: Με αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού.

Υγρό Σαπούνι για Ερεθισμένα Δέρματα: Με αγνό νερό, αμυγδαλέλαιο, καρύδα, neem oil, τσαγιόδεντρο, γκρέιπφρουτ, ελαιόλαδο, βιταμίνη E, καθαρίζει όλα τα ευαίσθητα δέρματα χωρίς να ερεθίζει τους ιστούς του δέρματος και χωρίς να επηρεάζει το φυσικό pH. Κατάλληλο για ξηρά, ερεθισμένα δέρματα που εκτίθενται σε εξωγενείς, δύσκολες συνθήκες όπως το καυσαέριο, ο ήλιος, κ.ά. Πολύ απαλό, δεν επηρεάζει το υδρολιπιδικό φιλμ της επιδερμίδας δίνοντας έτσι προστασία και εντατική υγιεινή. Κατάλληλο για την πρόληψη της ακμής. Επίσης κατάλληλο για την ευαίσθητη περιοχή

Πώς γίνεται η επιλογή των ελαίων ; Με τι κριτήριο;

Αιθέρια έλαια, είναι αρωματικές πτητικές ουσίες που εξάγονται από τα φυτά με την απόσταξη. Περιέχονται στους καρπούς, σε διάφορα μέρη του φυτού όπως στο φλοιό, στα φύλλα, στα άνθη, στους μίσχους, στις ρίζες. Πολλά από τα προϊόντα «αρωματοθεραπείας» που κυκλοφορούν στο εμπόριο, είτε περιέχουν ένα πολύ **μικρό**

ποσοστό αιθερίου ελαίου ή έχουν γίνει από συνθετικά έλαια. Τα τελευταία, παρασκευάζονται μαζικά από την βιομηχανία αρώματος και προτιμώνται καθώς είναι σαφώς φτηνότερα από τα φυσικά αιθέρια έλαια. Ισχυρισμοί πως αποδεικνύεται η αγνότητα ενός αιθερίου ελαίου μέσω της μεθόδου της Αέρια –χρωματογραφίας ή την φασματόμετρα μαζών, έχει περιορισμένη αξία, δεδομένου ότι αυτές οι δοκιμές το μόνο που μπορούν να κάνουν είναι να δείξουν τις διάφορες χημικές ουσίες που εμπεριέχονται στο έλαιο. Επί της ουσίας τώρα, η αγνότητα του αιθερίου ελαίου στηρίζεται στην αξιοπιστία του ίδιου του παραγωγού και τους ισχυρισμούς του για τις ιδιότητες του προϊόντος του.

Οι παράγοντες που επηρεάζουν την επιλογή του μίγματος των ελαίων είναι:

- 1.Πλούσιος σε όγκο αφρισμός (πολλές φυσαλίδες)**
- 2.Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός**
- 3.Καθαριστική ικανότητα**
- 4.Περιποίηση, εξισορρόπηση, conditioning της επιδερμίδας**
- 5.Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι)**

Στη συνέχεια αναφέρονται κάποια χαρακτηριστικά παραδείγματα αιθέρων ελαίων που χρησιμοποιούνται στη σαπωνοποιία καθώς επίσης και των ιδιοτήτων τους

Το ΕΛΑΙΟ avocado στο σαπούνι θα αυξήσει τις περιποιητικές ιδιότητες (conditioning) και θα προσθέσει κρεμώδη σύσταση στον αφρό. Περιέχει υψηλά ποσοστά βιταμινών A, D και E.

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Όχι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια

Περιποίηση της επιδερμίδας Ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Όχι

ΕΛΑΙΟ ΚΑΡΥΔΑΣ:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Ναι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Αρκετά

Καθαριστική ικανότητα Ισχυρή

Περιποίηση της επιδερμίδας Αρκετή

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Ναι

ΚΑΣΤΟΡΕΛΑΙΟ:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Ναι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια

Περιποίηση της επιδερμίδας Ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Όχι

ΦΟΙΝΙΚΕΛΑΙΟ:

Το Φοινικέλαιο είναι πολύ χρήσιμο για διάφορους λόγους. Προσθέτει σκληρότητα και σταθερό, κρεμώδη αφρισμό στη σαπουνάδα με χαμηλό κόστος. Προσέξτε μόνο πολύ φοινικέλαιο στη συνταγή σας θα κάνει το σαπούνι να στεγνώνει το δέρμα. Προτείνω λιγότερο του 50% για σαπούνια χεριών και λιγότερο του 30% για σαπούνια προσώπου.

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Όχι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning) Μερική

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Ναι

ΣΟΓΙΕΛΑΙΟ:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Όχι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning) Ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Όχι

ΑΜΥΓΔΑΛΕΛΑΙΟ:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Όχι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια

Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning) Ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Όχι

ΈΛΑΙΟ JOJOBA

Το έλαιο αυτό από Μεξικάνικα φασόλια δίνει τα παρακάτω χαρακτηριστικά:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Όχι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια

Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning) Ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Όχι

SHEA BUTTER (ΒΟΥΤΥΡΟ ΚΑΡΙΤΕ)

Το βούτυρο καριτέ στο σαπούνι θα του δώσει τις εξής ιδιότητες:

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Όχι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια

Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning) Ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Ναι

ΕΛΑΙΟΛΑΔΟ:

Το βασικό λάδι διατροφής στην Ελλάδα είναι πολύ κατάλληλο για σαπούνι όπως γνωρίζουν οι παλαιότερες γενιές. Το ελαιόλαδο φαίνεται κερδίζει σε δημοτικότητα και σε πολλές άλλες χώρες όπως οι ΗΠΑ, Αυστραλία, Βρετανία, Γερμανία.

Πλούσιος αφρισμός (σε όγκο, πολλές φυσαλίδες) Όχι

Κρεμώδης, σταθερός αφρισμός Ναι

Καθαριστική ικανότητα Ήπια

Λίπανση και εξισορρόπηση της επιδερμίδας (conditioning) Ναι

Σκληρότητα (κατά πόσο χαράσσεται με το νύχι) Όχι

Τί είδους πρόσθετα (χρώμα- βότανα) χρησιμοποιούνται; Πώς επιλέγονται;

Χρώματα για Σαπούνια

Ανάλογα με τον τύπο του σαπουνιού δηλαδή αν είναι χυτό από βάση σαπουνιού η από λάδια με σαπωνοποίηση επιλέγονται διαφορετικά χρώματα

Τα χρώματα που προστίθενται στη βάση σαπουνιού χύτευσης είναι :

A) Χρώματα νερού.

• Για την ακρίβεια είναι συνθετικά χρώματα ζαχαροπλαστικής (Φωτεινά χρώματα με διαφάνεια):

Κίτρινο, Κόκκινο, Μπλε, Πορτοκαλί, Πράσινο, Καφέ, Μαύρο.

ή χρώματα νερού:

λιλά, φούξια, κίτρινο φωσφόριζε.

B) Χρώματα Pigment.

• Χρώματα σε υγρή μορφή. Δεν εμφανίζουν την ιδιότητα να λερώνουν τις στοιβάδες σε σαπούνι με διάφορα σχέδια & χρώματα (bleeding). Είναι φωτοσταθερά. Υπάρχουν διαθέσιμες αποχρώσεις:

Κίτρινο, Κόκκινο, Μπλε, Πορτοκαλί, Πράσινο, Λιλά, Καφέ, Μαύρο.

• **Για χειροποίητα σαπούνια από σαπωνοποίηση λαδιών:**

Τα χρώματα ζαχαροπλαστικής δεν είναι κατάλληλα, χρησιμοποιήστε τα pigment σε υγρή μορφή ή τα οξείδια που σαν ορυκτά θεωρούνται φυσικές χρωστικές:

οξείδια σιδήρου: Κίτρινο (ώχρα), κόκκινο, καφέ, μαύρο.

• **Οξείδιο χρωμίου:** Πράσινο, Ultramarine: Μπλε. **Οξείδιο Τιτανίου:** Λευκό.

Εναλλακτικά μπορείτε να χρησιμοποιήσετε φυσικά χρωματισμένα υλικά όπως πάπρικα για κόκκινο, καφέ ή σκόνη σοκολάτα για καφέ, κάρυ για κίτρινο, σπανάκι για πράσινο.

• **Φυσικές χρωστικές:** Μπορείτε να τις χρησιμοποιήσετε στην ψυχρή μέθοδο και στα χυτά σαπούνια (melt and pour).

Φωτεινές αποχρώσεις, πλεονεκτούν επειδή ταιριάζουν απόλυτα σε φυσικά προϊόντα και στις προτιμήσεις των καταναλωτών.

Σε υγρή μορφή διάλυμα ή διασπορά σε νερό. Το διάλυμα αναγνωρίζεται από την όψη του που είναι σκούρα ομοιογενής ενώ η διασπορά θυμίζει πάστα, η χρωστική σε αυτές τις περιπτώσεις δεν διαλύεται στο νερό αλλά με κατάλληλη τεχνική πετυχαίνουμε πολύ λεπτή διασπορά των σωματιδίων στον υγρό φορέα. Η διασπορά αυτή διατηρεί την χρωστική σε ρευστή μορφή ώστε να μπορούμε να χρησιμοποιήσουμε σταγονόμετρο και διευκολύνει την ανάμιξη με το σαπούνι. Χρειάζεται ανακίνηση γιατί με το χρόνο κατακάθεται. Κατάλληλο για την ψυχρή μέθοδο.

Μειονεκτήματα των φυσικών χρωστικών είναι: Η περιορισμένη γκάμα (δεν υπάρχει μπλε χρωστική ούτε κόκκινη), το κόστος.

Συνταγές

Σαπούνι με λεμόνι

Λάδια

Κερί 108 γρ

Καστορέλαιο 338 γρ

Βούτυρο κακάο 370 γρ

Λάδι καρύδας 1206 γρ

Πυρηνέλαιο 1608 γρ

Σουσαμέλαιο 221 γρ

Αλισίβα & χυμός

Χυμός λεμόνι 1383 γρ

(πολύ κρύος, 4-7 βαθμούς Κελσίου)

NaOH (καθαρό) 535 γρ

Πρόσθετα

Χυμός λεμόνι 70 γρ

Εύσμα λεμονιού 445 γρ

Βρώμη (σκόνη) 70 γρ

Αμυγδαλέλαιο 100 γρ

Βερικοκέλαιο 40 γρ

Συνολικό βάρος: 6494 γρ

Δίνει λάμψη στο μαλλί, το κάνει έξτρα απαλό και ευκολοχτένιστο. Μοσχοβολάει το άρωμα λεμόνι καθώς χρησιμοποιείται και προσφέρει τόνωση και ευεξία, διώχνει το άγχος και τον πονοκέφαλο.

Διώχνει την πιτυρίδα και μειώνει την τριχόπτωση. Το λεμόνι έχει την ιδιότητα να κλείνει τους πόρους, έτσι όταν χρησιμοποιείται στο μαλλί κλείνουν οι πόροι που συγκρατούν την τρίχα και έτσι αυτή δεν πέφτει. Ένα παράδειγμα, είναι ένας άντρας

90 με 100 χρονών, ο οποίος κάθε πρωί βάζει χυμό λεμονιού στο μαλλί του και έχει ακόμα πλούσιο και νεανικό !

Το δέρμα το κάνει απαλό και λαμπερό και εξαλείφει τις φακίδες. Αντενδείκνυται σε περιπτώσεις θεραπείας από κυτταρίτιδα για τον λόγο ότι κλείνει τους πόρους και η κυτταρίτιδα δεν θα φύγει.

Σαπούνι με κερι μέλισσας

Πυρηνέλαιο ελιάς 100 γρ.

Βούτυρο αγελαδινό 60 γρ.

Φοινικέλαιο 40 γρ.

Ηλιέλαιο (καλής ποιότητας) 40 γρ.

Βαλσαμόλαδο 60 γρ. (εκχ. σε σουσαμέλαιο)

Καστορέλαιο 20 γρ.

Κερί μέλισσας 20 γρ.

Γάλα βρώμης* παγωμένο 70 γρ.

Γάλα συμπυκνωμένο κρύο 55 γρ.

ΝΑΟΗ 44 γρ.

No1

- 700γρ έλαιο καρύδας
- 700γρ ελαιόλαδο
- 500γρ σογιέλαιο
- 470γρ φοινικέλαιο
- 730γρ νερό κρύο
- 350γρ σόδα καυστική

- Θερμοκρασία 40-50 βαθμοί

No2

- 1100γρ ελαιόλαδο
- 670γρ λάδι καρύδας
- 504γρ φοινικέλαιο
- 728γρ κρύο νερό
- 336καυστική σόδα
- θερμοκρασία 40-45

No3

- 1,5κιλά ελαιόλαδο
- 450γρ φοινικέλαιο
- 450γρ έλαιο καρύδας
- 700γρ κρύο νερό
- 336γρ καυστική σόδα
- θερμοκρασία 45-50βαθμούς

No4

- **Σαπούνι ελαιολάδου**
- 1344 γρ ελαιολάδου
- 168γρ σόδα
- 393γρ νερό

Σαπούνι για τα πιάτα

50 γρ σαπούνι βάση τριμμένο (πράσινο ή άσπρο)

220 γρ νερό. (Μπορούμε να το αντικαταστήσουμε με έγχυμα χαμομηλιού που προστατεύει τα χέρια.)

30 γρ λεμόνι

1 κ.γ. μαγειρική σόδα.

½ κούπα γλυκερίνη.

Βράζω το νερό και το κατεβάζω από την φωτιά. Ρίχνω μέσα το σαπούνι που έχω τρίψει στον τρίφτη και ανακατεύω μέχρι να διαλυθεί. Μόλις κρυώσει ρίχνω το λεμόνι, τη γλυκερίνη και ανακατεύω καλά μέχρι να γίνει τζελ. Στη συνέχεια προσθέτω και μια κουταλιά του γλυκού μαγειρική σόδα. Ανακατεύω και το βάζω σε

πλαστικά μπουκάλια φύλαξης. Είναι πολύ καθαριστικό και κάνει αφρό. Δύο κουταλάκια αρκούν για μια μεγάλη στοίβα πιάτων και είναι φιλικό με τα χέρια, ακόμα και χωρίς τη γλυκερίνη.

Ή ένα αρωματικό μείγμα γρήγορης παρασκευής για το οποίο θα χρειαστούμε:

- 650 γρ. Υγρό σαπούνι Μασσαλίας
- 10 σταγόνες αιθέριο έλαιο λεμονιού
- 6 σταγόνες αιθέριο έλαιο περγαμόντου
- 4 σταγόνες αιθέριο έλαιο λεβάντας
- 2 σταγόνες αιθέριο έλαιο πορτοκαλιού

Και μην σας απογοητεύουν οι δύσκολες δουλειές. Για τα πιάτα με λίπη, προσθέστε ½ φλιτζάνι ξύδι ή χυμό λεμονιού στο νερό για το πλύσιμο των πιάτων.

Για να μουλιάσετε το καμένο φαγητό στα ταψιά και τις κατσαρόλες, προσθέστε αμέσως λίγη μαγειρική σόδα και περιμένετε 15 λεπτά πριν τα καθαρίσετε.

Αν το ταψί ή η κατσαρόλα έχει κρυώσει πριν προλάβετε να προσθέσετε μαγειρική σόδα, βράστε ένα διάλυμα με ένα φλιτζάνι νερό και 5 σταγόνες από ένα αιθέριο έλαιο της αρεσκείας σας με 3 κουταλιές της σούπας μαγειρική σόδα κατευθείαν μέσα στο ταψί ή την κατσαρόλα. Αφήστε το μείγμα να δράσει μέχρι να μπορείτε να αφαιρέσετε εύκολα τα υπολείμματα.

Σαπούνι για ξύρισμα

- 112 έλαιο καρύδας
- 140 ελαιόλαδο
- 168 φοινικέλαιο
- 28 έλαιο αβοκάντο
- 1 κουταλιά σούπας bentonite άργιλος
- 1 φλιτζάνι εκχύλισμα χαμομηλιού
- 61,5 σόδα
- 120γρ νερό

ΔΙΑΦΟΡΑ ΕΙΔΗ ΣΑΠΟΥΝΙΩΝ

Μαγνητικό σαπούνι

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

<http://el.wikipedia.org/>

<http://www.zougla.gr/>

<http://www.enter2life.gr/>

<http://www.jenny.gr/>

<http://www.tosapouni.gr/>

<http://botanotherapia.blogspot.gr/>

<http://perivalontikosaliartou.blogspot.gr/>

<http://alttherapy.blogspot.com>

<http://www.cumaea.gr/eshop/shop/browse/1.html>

<http://candlemaking.gr/fisika-elaia-times-synatges-gia-sapouni/>

<http://candlemaking.gr/xromata/>

<http://www.eimastegynaikes.gr/aisthitiki/594-aromatherapeia-kai-aitheriaelaia>.

<http://www.vieltha.com/el/products/soap>

<http://el.wikipedia.org/wiki/%CE%A3%CE%B1%CF%80%CE%BF%CF%8D%CE%BD%CE%B9>

<http://www.bioleon.gr/Products.aspx?CategoryID=96&lang=el&PageID=19>